**РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА**
**REPUBLIKA E MAQEDONISË SË VERIUT**
**ОПШТИНА СТРУГА**
**KOMUNA E STRUGËS**

ПЛОШТАД "МАЈКА ТЕРЕЗА" Б.Б., 6330 СТРУГА / SHESHI "NËNË TEREZA" P.N., 6330 STRUGË / Тел./Tel. +389 46 781 335, 781 223, 782 015, Факс/Faks 781 434
web: struga.gov.mk,
e-mail: kryetari@struga.gov.mk, info@struga.gov.mk

**Сектор: / Sektori:**
Сектор за урбанизам, комунални дејности, сообраќај и заштита на животната средина / Sektori për urbanizëm, veprimtari komunale, komunikacion dhe mbrojtje të mjedisit jetësor
**Одделение: / Njësia:**
Одделение за заштита на животна средина / Njësia për mbrojtje të ambientit jetsor

ОПШТИНА СТРУГА
KOMUNA E STRUGËS
**Бр./Nr.** 12-4825/1
Бр./Nr.
**04.12.2024**20
СТРУГА STRUGË
**СТРУГА / STRUGË**

**ДО**
**Совет на општина Струга**

**Deri te**
**Këshilli i Komunës së Strugës**

**ПРЕДМЕТ:** Барање

**LËNDA:** Kërkesa

Бараме во декемвриската седница на Советот на општина Струга да се стави на дневен ред Предлог Програма за заштита на животна на општина Струга за 2025 година.

Kërkojme nga Këshilli i Komunës së Strugës që në mbledhjene e dhjetorit te vendoset ne rend dite Propozim Program për mbrojtjen e mjedisit jetësor në Komunën e Strugës për vitin 2025.

Ви благодариме,

Ju Falenderojmë

**ОПШТИНА СТРУГА**
**Градоначалник,**
**Д-р Рамис Мерко**

**KOMUNA E STRUGËS**
**Kryetar i komunës,**
**Dr. Ramis Merko**

Република Северна Македонија • Градоначалник на општина Струга • Struga • Kryetari i Komunës • Republika e Maqedonisë së Veriut •

**М.П. / V.V.**

Изготвил:/Përpiloi:
Наташа Калајџиеска/Natasha Kalajdzieska

Одобрил:/Lejoi:
Натмир Неципи/Natmir Nexhipi

РЕПУБЛИКАСЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
REPUBLIKA E MAQEDONISËSË VERIUT
ОПШТИНА СТРУГА
KOMUNA E STRUGËS

6330 СТРУГА / 6330 STRUGË
Тел./Tel. +389 46 781 335, 781 223, 782 015,
Факс/Faks 781 434
web: struga.gov.mk,
e-mail: kryetari@struga.gov.mk, info@struga.gov.mk

Бр./Nr._____

_____20____

**Општина Струга**
**Komuna e Strugës**

**Сектор: / Sektori:**
Сектор за урбанизам, комунални дејности, сообраќај и заштита на животна средина
Sektori për urbanizëm, veprimtari komunale, komunikacion dhe mbrojtje të mjedisit jetësor
Одделение за заштита на животна средина
Njësia për mbrojtjen e mjedisit jetësor

| | | |
|---|---|---|
| **Наслов на програмата**<br><br>**Titulli i programit** | ПРОГРАМА ЗА ЗАШТИТА НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА ЗА 2025 ГОДИНА<br><br>PROGRAMI PËR MBROJTJEN E MJEDISIT JETËSOR PËR VITIN 2025 | |
| **Општина**<br>**Komuna** | СТРУГА<br>STRUGË | |
| **Сектор / Одделение за спроведување на програмата**<br>**Sektori / Njësia për zbatim të programit** | Сектор за урбанизам, комунални дејности, сообраќај и заштита на животната средина<br>Одделение за заштита на животната средина<br>Sektori për urbanizëm, veprimtari komunale, komunikacion dhe mbrojtje të mjedisit jetësor<br>Njësia për mbrojtjen e mjedisit jetësor | |
| **Вид на програма**<br>**Lloji i programit** | **Хоризонтална**<br>**Horizontal** ☐ | **Вертикална**<br>**Vertikal** ☐ |
| **Правна основа**<br>**Baza juridike** | Закон за локална самоуправа, член 22, став 1, точка 2.<br><br>Ligji për vetëqeverisje lokale, neni 22, paragrafi 1, pika 2. | |
| **1.**<br>**Вовед / опис на програмата**<br>**Hyrje / përshkrim i programit** | Со оваа програма се создаваат услови за пристојна, безбедна и здрава животна средина за сите граѓани во општината, вклучувајќи ја подеднакво и машката и женската популација.<br><br>Me këtë program krijohen kushte për një mjedis jetësor të denjë, të sigurtë dhe të shëndetshëm për të gjithë qytetarët e komunës, duke përfshirë në mënyrë të barabartë edhe meshkujt dhe femrat. | |
| **2.**<br>**Процес на донесување на програмата или идентификување на точки за подобрување**<br>**Procesi i miratimit të programit ose identifikimi i pikëve për përmirësim** | Програмата се донесува врз основа на податоци и анализи добиени преку спроведување на анкети и оддржување на форуми во кои се вклучени подеднакво и мажите и жените.<br><br>Programi sillet në bazë të të dhënave dhe analizave të grumbulluara përmes realizimit të anketave dhe forumeve, në të cilën janë përfshirë në mënyrë të barabartë edhe meshkuj dhe femrat. | |
| **3.**<br>**Цел на програма (цели и описи)**<br>**Qëllimi i programit (qëllime dhe përshkrime)** | Подобрување на целокупната состојба на животната средина и природата на територијата на Општина Струга, со што би се подобрил начинот на живеење како и општото здравје на граѓаните на општината, подеднакво на мажите и жените. | |

| | |
|---|---|
| | Përmirësim i gjendjes gjithëpërfshirëse në mjedisit jetësor dhe natyrës në territorin e Komunës së Strugës, me të cilën përmisohet mënyra e jetesës si dhe shëndeti i pëgjithshëm i qytetarëve, në mënyrë të njëjtë të meshkujve dhe femrave. |
| **4.**<br>**Мерки (тематска област)**<br>**Masa (sfera tematike)** | **4.1. Одржување на јавна чистота, хигиена и одржување на водоснабдителни системи**<br><br>Одржување на јавната чистота, хигиената и одржувањето на водоснабдителните системи се во надлежност на општината преку своите Јавни комунални препријатија. Оваа мерка подеднакво би била во корист на мажите и жените. Со цел подобрување и унапредување на состојбата за 2025 година, се планираат следните активности:<br><br>- Чистење на дивите депонии, селски канали и порои кои не се во состав на мелиоративниот систем на Струшко поле заради заштита на водите, реките и езерата .....**2.500.000ден**<br><br>**4.1. Mirëmbajtja e pastërtisë publike, higjienës dhe mirëmbajtja e sistemit të ujësjellësit**<br>Mirëmbajtja e pastërtisë publike, higjienës dhe sistemit të ujësjellësit është në kompetencat e Komunës nëpërmjet Ndërmarrjeve publike komunale. Kjo masë në mëmyrë të barabartë do të shfrytëzohet nga meshkuj dhe femrat. Me qëllim përmirësimin dhe përparimin e gjendjes për vitin (2025) planifikohen aktivitetet vijuese:<br><br>- Pastrimi i deponive të egra, kanalet e fshatrave dhe përrenjve të cilat nuk janë në përbërje të sistemit memorativ në fushën e Strugës për shkak të mbrojtjes së ujërave, lumenjve dhe liqeneve .....**2.500.000 den**<br><br>**4.1.2.ПАРКОВИ, ЈАВНО ЗЕЛЕНИЛО И ХОРТИКУЛТУРА**<br><br>4.1.2.1. Одржување на постојното јавно зеленило<br><br>Одржување и реконструкција на јавните тревни површини се мисли на постојните парковски површини, односно замена на оштетената или уништена трева со нова трева, а по потреба и дотур на нова, квалитетна земја заради:<br><br>- поголема ефикасност во садењето на новата трева.<br>- одржување и реконструкција на цветни површини.<br><br>Оваа активност се однесува на одржување на цветните насади и замена на овенатите или уништени цвеќиња на местата кои се со цветен насад,<br><br>- Одржување и реконструкција на жардиниери .....**200.000 ден**<br><br>Во 2025 година, по пролетното садење на цвеќе, жардинерии и тревна површина, истото ќе треба да се одржува, коси, полева, надополнува со ново цвеќе, а воедно да се изврши и дезинсекција, дезинфекција, дератизација, како и тековно одржување на депонијата.<br><br>- Одржувањето на активностите за паркови, јавно зеленило и хортикултура се во надлежност на ЈП Комунално Струга, за што од буџетот на општина Струга се издвојуваат средства во износ од .....**14.817.000. ден**<br><br>- Реконструкција – тековно оддржување на депонија за комунален |

отпад.....**7.000.000ден;**

- Дезинсекција, дезинфекција, и дератизација на територијата на општина Струга.....**800.000**ден

- Санација на депониите за комунален отпад во населените места во општина Струга.....**2.000.000** ден

Гледано од родова перспектива, на територијата на Општина Струга живеат вкупно 50980 жители, од кои 25355 мажи и 25625 жени. Со одржувањето на јавното зеленило, непрекинато чистење на јавните површини во општината и одржувањето на водоснабдителните системи, би се подобрила општата благосостојба и начинот на живеење и на мажите и на жените.

## 4.1.2. PARQE, GJELBËRIM PUBLIK DHE HORTIKULTURË

4.1.2.1. Mirëmbajtja e gjelbërimit publik ekzistues

Me mirëmbajtje dhe rekonstruim të hapësirave me gjelbërim publik mendohet në hapësirat me paqe ekzistuese, gjegjësisht ndërrimi i gjelbërimit të dëmtuar apo të shkatërruar me gjelbërim të ri. Sipas nevojës edhe hedhje të dheut të ri, kualitativ për shkak:

- Efikasitet më të madh në mbjelljen e barit të ri.
- Mirëmbajtja dhe rikonstruimi i hapësirave me lule.

Ky aktivitet i referohet mirëmbajtjes së mbledhjeve të luleve dhe ndërrimi i luleve të thara apo të shkatërruara në vendet ku janë të mbjellura lulet,

- Mirëmbajtja dhe rekonstruimi i zhardinierave .....**200.000 denarë**

Në vitin 2023 pas mbledhjes pranverore të luleve dhe hapësirave me gjelbërim të zhardinierave do të nevojitet të mirëmbahet, të kositet, të ujiten dhe përmbushet me lule, të realizohet Dezinsektimi dhe Dezinfektimi, Deratizimi si dhe mirëmbajtja e rregullt e deponisë.

- Mirëmbajtja e aktiviteteve për parqe, gjelbërim publik dhe hortikulturë janë në kompetencë të NP Komunallno Strugë, për çka nga buxheti i Komunës së Strugës ndahen mjete në shumë prej .....**14.817.000 denarë**

- Rekonstruimi – mirëmbajtja e rregullt e deponisë për mbeturinat komunale.....**7.000.000 denarë**

- Dezinsektimi, Dezinfektimi dhe Deratizimi në territorin e komunës së Strugës .....**800.000 denarë**

- Sanimi i deponive për mbetjet komunale nëpër vendbanime të komunës së Strugës.....**2.000.000 denarë**

Shikuar nga perspektiva gjinore, në territorin e komunës së Strugës jetojnë gjithsej 50980 banorë, nga të cilët 25355 janë meshkuj dhe 25625 femra. Me mirëmbajtjen e gjelbërimit publik, pastrimin e vazhdueshëm të hapësirave publike në komunë dhe mirëmbajtaja e sistemit të ujësiellsit do të përmisohet mirëqënia e përgjithshme e mënyrës së jetesës së meshkujve dhe femrave.

| | |
|---|---|
| | (nëse është e nevojshme).<br><br>- Sanimi dhe ndërrimi i kosheve të dëmtuara për mbeturina, të cilat në mënyrë të barabartë shfrytëzohen nga meshkujt dhe femrat **.....60.000 den,**<br><br>Pavarësisht se numri i kosheve për mbeturina në hapësirat publike të Komunës së Strugës është i pamjaftueshëm, një pjesë e mirë e të njëjtave janë të dëmtuara apo jashtë funksionimit. Sanimi (aty ku është e mundur) dhe ndërrimi (aty ku nuk është e mundur riparimi) i kosheve të dëmtuara.<br>Mirëmbajtja e shadërvaneve në parkun e poezisë si dhe eventualisht shadërvaneve të tjera të cilat do të ndërtohen në periudhën e ardhshme, duhet të mirëmbahet rregullisht dhe të mbahet në gjendje të rregullt, gjithashtu për nevojat e infrastrukturën së komunës janë të paraparë të përgatiten elaborate dhe vlerësime strategjike për projekte themelore si dhe Kofinancim për ndërtimin e infrastrukturës për mbrojtje të zonës dhe atë:<br><br>- Mjete për pajisje urbane **.....500.000, den,**<br><br>- Përgatitja e elaborateve dhe vlerësimeve strategjike të projekteve.....**150.000 den.,**<br><br>- Materiale për qëllime të posaçme .....**60.000 den.**<br><br>- Mbjellja e fidaneve të drunjve dekorativ .....**500.000den.**<br><br>- Obligim sipas Kontratës për projektin nga inteesi publik në mes Komunës së Strugës dhe SHPK Pakomak me partneritet me Ambasadën Zvicerane në RMV edhe atë SMART sistem për menaxhim mmbeturina nga paketimi .....**300.000den.**<br><br>- Kapja dhe trajtimi human i Qenve endacak ..... **1.000.000 den.**<br><br>-Временската рамка за реализација на програмата е перманентна.<br>-Korniza kohore për realizimin e programit është permanente.<br><br>Задолжен субјект за извршување на активностите предложени со оваа Програма е ЈП"Комунално" Струга и другите јавни комунални препријатија на општина Струга.<br>Subjekti i obliguar për realizimin e aktiviteteve të propozuara në këtë Program është NP "Komunallno" – Strugë dhe ndërmarrjet e tjera publike komunale në Komunën e Strugës. |
| **5.**<br>**Очекувани резултати од мерките**<br>**Rezultate të pritshme nga masat** | Со реализирање на оваа програма се очекува подобрување на целокупниот живот и здравјето на сите граѓани на Општина Струга, подеднакво на машката и женската популација, со што би се намалила загаденоста на севкупната животна средина (водата, воздухот, почвата итн.)<br>Me realizimin e këtij programi pritet përmisimi gjithëpërfshirës i shëndetit dhe jetesës së qytetarëve të komunës së Strugës, në mënyrë të barabartë të meshkujve dhe femrave, me të cilën do të zvogëlohet ndotja e përgjithshme e mjedisit jetësor ( ujit, ajërit, tokës etj.) |
| **6.**<br>**Ризици**<br>**Rreziqe** | Нема, ниту за машка, ниту за женска популација.<br><br>Nuk ka, as për meshkujt, as për femrat. |
| **7.**<br>**Буџет на програмата и** | Буџет на Општина Струга, каде што се предвидени средства во висина од:<br>**Вкупно.....29.987.000 денари** |

| | |
|---|---|
| **извори на финансирање**<br>**Buxheti i programit dhe burimet e financimit** | Buxheti i Komunës së Strugës ku janë paraparë mjete me lartësi prej :<br>**Gjithësej .....29.987.000 denarë** |
| **8.**<br>**Следење и известување (евалуација)**<br>**Ndjekje dhe njoftim (evaluim)** | Инспекциски надзор вршат инспекторите за животна средина и комуналните инспектори на општина Струга (секој работен ден).<br>Mbikëqyrjen inspektuese ushtrojnë Inspektorët komunal për mjedis jetësor dhe Inspektorët komunal të komunës së Strugës.<br>( çdo ditë pune)<br><br>Ефикасноста на програмата ќе се следи преку спроведување на анкети и прашалници, подеднакво меѓу машката и женската популација на граѓани, невладини организации, јавни установи, претпријатија, државни институции итн.<br>Efikasiteti i programit do të përcillet përmes realizimit të anketave dhe pyetsorëve, në mënyrë të barabartë ndërmjet meshkujv edhe femrave, me qytetarët dhe shoqatat joqeveritare, ndërmarjet, institucionet shtetërore etj. |
| **9.**<br>**Преодни и завршни одредби**<br>**Dispozita kalimtare dhe përfundimtare** | За реализираните мерки на програмата следува Извештај за реализација кој се прави наредната година.<br>Për realizimin e programit pregatitet raport për realizimin në vitin tjetër.<br><br>Оваа Програма влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во "Службен гласник на Општина Струга", а ќе се применува од 01.01.2025 година.<br>Ky Program hyn në fuqi ditën e tetë nga dita e publikimit në "Informatorin zyrtar të Komunës së Strugës", kurse do të zbatohet nga 01.01.2025. |

**СОВЕТ НА ОПШТИНА СТРУГА**
***Претседател,***
**Арбереша Влаши**

**KËSHILLI I KOMUNËS SË STRUGËS**
***Kryetar,***
**Arbëresha Vlashi**

м.п. / v.v.